

26 Αυγούστου 1789

Τα δικαιώματα του ανθρώπου

«Είμαι πολύ χαρούμενος που έπεσε το σύμβολο αυτό της τυραννίας», είχε αναγκαστεί να πει ο βασιλιάς Λουδοβίκος ΙΣΤ΄, όταν, στις 14 Ιουλίου 1789, του είπαν πως ο λαός κατέλαβε τη Βαστίλη. Δεν μπορούσαν, όμως, να πουν το ίδιο ο διοικητής της κρατικής φυλακής ντε Λονέ, ο πρόεδρος της συντεχνίας των εμπόρων Φλεσέλ και ο οικονομικός έφορος Μπερτιέ ντε Σοβινί. Και οι τρεις είχαν σφαχτεί από το αγριεμένο πλήθος.

Από την ίδια κιόλας μέρα, πολιτοφυλακές δημιουργήθηκαν στις επαρχίες και πολίτες παίρνανε στα χέρια τους τη διοίκηση. Ο ίδιος ο βασιλιάς παρουσιάστηκε στην εθνοσυνέλευση και ανάγγειλε πως τα στρατεύματά του αποσύρονται από το Παρίσι. Ο πρόεδρος της, Μπεγί, έγινε ο νέος δήμαρχος της γαλλικής πρωτεύουσας και ο Νεκέρ, του οποίου η απομάκρυνση στάθηκε αφορμή για το λαϊκό ξέσπασμα, ανακλήθηκε στην πρωθυπουργία. Ουσιαστικά, ο βασιλιάς ήταν αιχμάλωτος στο Παρίσι, ενώ ο αδερφός του και επίλεκτα μέλη της αριστοκρατίας το έσκαγαν για το εξωτερικό. Η εθνοσυνέλευση συνέχιζε τις εργασίες της. Ερχόταν ο Αύγουστος των συγκλονιστικών αλλαγών.

Στις 4 Αυγούστου 1789, με ψήφους και των αριστοκρατών, η εθνοσυνέλευση αποφάσισε την κατάργηση της φεουδαρχίας ως σύστημα διακυβέρνησης της χώρας. Και, στις 12 του μήνα, αποφάσισε τη σύνταξη και ψήφιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Με καθημερινές συνεδριάσεις, από τις 20 ως και τις 24 του μήνα, η γαλλική εθνοσυνέλευση ψήφισε τα 17 άρθρα της διακήρυξης. Σε πανηγυρική συνεδρίαση, στις 26 Αυγούστου 1789, η διακήρυξη ψηφίστηκε στο σύνολό της:

Η ελευθερία, η ισότητα μπροστά στο νόμο, η ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας, η ελευθερία της σκέψης και της συνείδησης, η ελευθερία του λόγου και του Τύπου καθώς και το δικαίωμα της αντίστασης σε κάθε καταπίεση, είναι φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου, κοινά για όλους, ανεξάρτητα από την καταγωγή, την εθνότητα και τη φυλή του καθένα. Η

γαλλική εθνοσυνέλευση ψήφισε για όλους τους λαούς του κόσμου.

Ο Λουδοβίκος ΙΣΤ΄ δέχτηκε τη διακήρυξη, κυρώνοντάς την με την υπογραφή του. Ίσχυσε, αμέσως. Ήταν η βάση, πάνω στην οποία θεμελιώθηκε το γαλλικό σύνταγμα που ψηφίστηκε στις 3 Σεπτεμβρίου 1791.

1541: Ο σουλτάνος της Οθωμανικής αυτοκρατορίας Σουλεϊμάν Β΄ ο Μεγαλοπρεπής κυριεύει την Βούδα και προσαρτά προσωρινά την Ουγγαρία.

1883: Έκρηξη του ηφαιστείου του Κρακατόα στον Ινδικό ωκεανό, ανάμεσα στη Σουμάτρα και την Ιάβα, εξαφανίζει κάθε ίχνος ζωής σε απόσταση 150 χλμ. Σκοτώθηκαν συνολικά 36.000 άνθρωποι. Η μελέτη του φαινομένου οδήγησε στην ανακάλυψη ότι η Κνωσός καταστράφηκε από την έκρηξη του ηφαιστείου της Σαντορίνης, γύρω στα 1650 π.Χ.

1896: Μετά τις πρώτες σφαγές ομοεθνών τους, Αρμένιοι επαναστάτες επιτίθενται στην Οθωμανική Τράπεζα στην Κωνσταντινούπολη, προκαλώντας μάχη διάρκειας τριών ημερών, κατά την οποία σκοτώθηκαν τουλάχιστον 6.000 από αυτούς.

1944: Στον Β΄ Παγκόσμιο πόλεμο κι ενώ οι Σοβιετικοί προελαύνουν στα Βαλκάνια, η Βουλγαρία ακολουθεί το παράδειγμα της Ρουμανίας και ανακοινώνει ότι αποσύρεται από τα

πεδία των μαχών και ότι προτίθεται να αφοπλίσει τα ως εκείνη την ώρα συμμαχικά της γερμανικά στρατεύματα.

1978: Εκλέγεται με το όνομα πάπας Ιωάννης Παύλος Α', ο καρδινάλιος Αλμπίνο Λουτσιάνι της Βενετίας. Υπηρέτησε μόνο 33 μέρες και πέθανε εξαιτίας καρδιακής προσβολής που υπέστη στις 28 Σεπτεμβρίου.

1996: Δικαστήριο της Νότιας Κορέας καταδικάζει σε θάνατο τον πρώην πρόεδρο της χώρας, Τσουν Ντου Χγουάν με την κατηγορία ότι σχεδίασε πραξικόπημα το 1979, ενώ ο διάδοχός του στην προεδρία, Ροχ Ταε-βου καταδικάζεται σε φυλάκιση 22,5 χρόνων για συνεργία.

2008: ο πρόεδρος της Ρωσίας, Ντιμίτρι Μεντβέντεφ, επικυρώνει την από την προηγούμενη αναγνώριση από τη ρωσική Δούμα της ανεξαρτησίας της Νότιας Οσετίας και Αμπχαζίας, που αποσχίστηκαν από τη Γεωργία.

2009: Πεθαίνει ο γερουσιαστής Έντουαρντ Κένεντι, τελευταίος επιζών της δυναστείας των Κένεντι και αδελφός των δολοφονημένων προέδρου Τζον Κένεντι και γερουσιαστή Ρόμπερτ Κένεντι. Γνωστός ως «Τέντι», είχε γεννηθεί στις 22 Φεβρουαρίου του 1932.

Η 26^η Αυγούστου στον πολιτισμό

26 Αυγούστου 1920

Η ψήφος των Αμερικανίδων

Ήταν όλες εκεί και ξενυχτούσαν περιμένοντας με αγωνία. Μέλη όλες του Εθνικού Κόμματος Γυναίκων, γνώριζαν ότι το έγγραφο που πιστοποιούσε ότι και η πολιτεία του Τενεσί είχε επικυρώσει την απόφαση, θα έκανε δυο μέρες να φτάσει στην Ουάσινγκτον. Ήταν το τελευταίο. Έφτασε πρωί, όπως είχε προαναγγελθεί. Οι επίσημοι μαζεύτηκαν στην αίθουσα τελετών. Το έγγραφο παραδόθηκε, υπογράφηκε δελτίο παραλαβής, καταχωρήθηκε. Μπορούσαν πια να προχωρήσουν στην ουσία. Ο αρμόδιος υπουργός, Μπένιμπριτζ Κόλμπι, βούτηξε την πέννα στο μελανοδοχείο κι ετοιμάστηκε να υπογράψει στο ήδη διαμορφωμένο κείμενο της απόφασης.

Οι φωνές και τα συνθήματα των γυναικών που διαμαρτύρονταν έξω από το κτίριο για τον αποκλεισμό τους από την τελετή, δεν έφταναν στην αίθουσα. Δεν είχαν άλλωστε καμιά σημασία. Ο Κόλμπι ήταν σωστός άνδρας. Και τυπικός. Πίστευε ακράδαντα ότι άδικα ούρλιαζαν τα θηλυκά για την απουσία τους από την τελετή. Έτσι κι αλλιώς, δεν είχαν δικαιώματα. Θα τα αποκτούσαν, με την υπογραφή του. Υπέγραψε: Η επικύρωση της 19ης τροπολογίας του αμερικανικού συντάγματος ήταν πια γεγονός. Το νερό δεν μπορούσε να γυρίσει πίσω. Από εκείνη τη στιγμή, οι Αμερικανίδες όλες, μαύρες κι άσπρες, αποκτούσαν το δικαίωμα ψήφου. Ήταν Ο θρίαμβος! Και ήταν 26 του Αυγούστου του 1920.

Στην Ελλάδα, μόλις στα 1930, οι φιλελεύθεροι του Ελευθέριου Βενιζέλου ψήφισαν νόμο με τον οποίο επιτρεπόταν στις γυναίκες να εκλέγουν δημοτικούς και κοινοτικούς άρχοντες

αλλ' όχι και να εκλέγονται. Πλήρες δικαίωμα ψήφου απέκτησαν οι γυναίκες στα 1956. Το χρησιμοποίησαν για πρώτη φορά στις 19 Φεβρουαρίου του ίδιου έτους, ψηφίζοντας οι περισσότερες την ΕΡΕ, το κόμμα του Κωνσταντίνου Καραμανλή που τις εμπιστεύτηκε. Έστειλαν στη Βουλή και την Λίνα Τσαλδάρη, πρώτη Ελληνίδα βουλευτίνα κι αμέσως πρώτη Ελληνίδα υπουργό (Κοινωνικής Πρόνοιας, 1956 - 58).

1740: Γεννιέται ο Γάλλος εφευρέτης Ζοζέφ Μισέλ Μονγκολφιέ. Το 1783, μαζί με τον αδελφό του Ζακ Ετιέν, κατασκεύασε το πρώτο αερόστατο που ανυψώθηκε με επιτυχία στον ουρανό. Πέθανε το 1810.

1743: Γεννιέται ο μεγάλος Γάλλος φυσικός Αντώνιος Λαυρέντιος Λαβουαζιέ. Θεμελιωτής της νεότερης χημείας, διατύπωσε την αρχή της αφθαρσίας της ύλης, ανέλυσε τα στοιχεία που αποτελούν το νερό κ.λπ. Πέθανε στη λαιμητόμο, το 1794.

1974: Πεθαίνει ο Αμερικανός αεροπόρος, Τσαρλς Λιντμπεργκ. Τον Μάιο του 1927, με το πρωτόγονο αεροπλάνο του «Πνεύμα του Αγίου Λουδοβίκου» είχε κάνει ολομόναχος την πρώτη πτήση χωρίς στάση, πάνω από τον Ατλαντικό. Είχε γεννηθεί στις 4 Φεβρουαρίου 1902.

1989: Η ελληνική εθνική ομάδα παιδων κατακτά το (10^ο) ευρωπαϊκό πρωτάθλημα μπάσκετ, νικώντας στον τελικό, στην Ισπανία, την Γιουγκοσλαβία με 81-79.

2001: Στη Βάρκιζα, ο Νίκος Κακλαμανάκης αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στην ιστιοσανίδα, για τρίτη φορά. Είχε κατακτήσει την πρώτη θέση και το 1996 στο Ισραήλ, καθώς και το 2000 στην Αργεντινή.

2004: Στους Ολυμπιακούς αγώνες της Αθήνας, η εθνική ομάδα πόλο γυναικών κατακτά ασημένιο μετάλλιο, χάνοντας στην παράταση του τελικού 10 – 9 από την Ιταλία (πήρε το χρυσό), έπειτα από επική μάχη.

2014: Με άλμα 4.80, η Νικόλ Κυριακοπούλου κατακτά το χάλκινο μετάλλιο και αναδεικνύεται τρίτη στον κόσμο στο επί κοντώ, στους αγώνες του Πεκίνου.